

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.	Felelős szerkesztő és kiadó Skribanek Géza.	Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 lit Nyílttér sora 20 kr. Hirdetések nagyság szerint.

A szegedi kiállítás.

A föld nem lehet több, ugyan annyi marad, de kétszer és háromszor annyi magyart is legyen és lesz képes eltartani.

Darányi Ignác.

Czikkünk jelmondatául még keresve sem találhattunk volna alkalmasabbat, mint Darányi Ignác földművelési miniszterünk fentebbi szavait, melyeket a szegedi kiállítás megnyitása alkalmával József főherceghez intézett. Nagy igazságot fejezett ki a miniszter frappans rövidséggel. Bármely államférfiúnak ambíciója és méltó programja lehet, s valóban, ha a szegedi kiállítás tanúságait le akarjuk vonni, mi is csak ebből a szempontból indulhatunk ki.

Számtalanszor halljuk, komoly és arra hivatott férfiaktól, a parlamentben, a sajtóban és a társaságban is, hogy Magyarország elsősorban mezőgazdasági ország, s éppen ezért életkérdés reánk nézve, hogy főként mezőgazdasági ügyeink hathatós felkarolását és előbbvitelét biztosítsuk minden rendelkezésünkre álló erővel. Nem akarunk ezuttal

rekriminációkba bocsátkozni, csupán azt az öröndetes tényt látjuk magunk előtt, hogy a szegedi mezőgazdasági kiállítás fényes erkölcsi, de eredményeiben messze kiható anyagi előnyöket is fog eredményezni.

Ez az első mezőgazdasági kiállítás, a melyet mint országos jellegűt vidéken rendeztek. Nem panaszképen említjük meg, de mindeddig az a téves felfogás uralkodott, hogy ily aranyu kiállításokat csak a fővárosban lehet teljes sikerrel rendezni. A szegedi kiállítás rendezésével megtörték a jeget, s meggyőződésünk, hogy a látható fényes sikerrel az eddigi balhiedelem is eloszlott. De nem is esoda, hiszen csak végig kellett tekintenünk a kiállításon, hogy az országnak, tehát a vidéknek ott felhalmózott hatalmas erejét teljes egészében értékelni bírjuk.

Az őstermelés egyes ágazatainak bemutatása és a rendkívül gazdag állattenyésztési kiállítás mellett mintegy párhuzamosan láttuk a mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos gépgyártás és ipar különféle változatait is, a mi viszont arra a következésre nyújt alkalmat, hogy ezuttal is kétségtelen

beigazolást nyert az iparunk és kereskedelemnek a mezőgazdaság fejlődésével való szoros, mondhatnók elválaszthatlan összefüggése.

Ezek a jelenségek azonban a szegedi kiállításnak csak anyagi sikerei, igen fontosaknak kell azonban tartanunk annak erkölcsi sikereit is, melyek a különböző kongresszusok tanácskozásai, s e tanácskozások eredményei nyomán áradnak szét az országban. Az országos gazdasági kongresszus, az országos halászati, méhészeti, szőlészeti és borászati kongresszusok, nemkülönben a gazdasági tanítók kongresszusa mind mind rendkívül fontos jelenség abban a nagy munkában, mely mezőgazdaságunk fellendítését és megerősítését célozza.

Mindenek az egész ország hasznát fogja venni. Azok a tanulságok, melyeket az érdekelt tényezőknek ilyen összejövetelei rendszerint eredményezni szoktak, lassankint közkinccsökké válnak, de meg ha más szempontból vizsgáljuk magát a kiállítást, nem az első pillanatra szembeötlenek-e azok a közvetlen hasznok, melyeket annak szemléléséből maga a gazda és földműves nép meríthet? Sajnos, azt nem lehet figyelmen

T Á R C Z A.

Az erdőkerülő.

A lenyugvó nap bibor pirosra festett mindent, ameddig csak a szem ellátott. Az égen festői szépségű aranyszegély csipkézte körül a ritkás felhőket. Reszketett a lég a délutáni hőség lankasztó párájától és az esti szellő a hazatérő gulyák, nyájak tompa kolomp bugását vitte szerte szét, amelybe kellemesen esengett a sápi templom estéli harangszava. Fáradtan kulogtak haza felé a poros országuton a mezei munkások kettesével, hármassával, ritkán, elszórtan. Ki rőzsét csepelt tűzrevalónak, ki esalamádét a tehénkójének, a módosabbja egy-egy sovány gebét hajtott döcögő szekere előtt, amely dinnyével és más egyébvel volt megrakva, hogy majd másnap hajnalban, néhány krajeárnyi haszonnal tud rajta a pesti vásáron. Sólyom András a tisztességben megöszült parasztgazda is arrafelé tart a kocsijával, de a határszéli kútnál megáll itatni. Nem

is igen kell a lovának a jéghideg kútvíz, mert csak az imént itatott, de hát az öreg csak azt várja, hogy egyedül hajthasson az országuton. Nem szeret társologni senkivel. Amint aztán beesteledett egészen, előveszi sallangós dohány zacskóját, pipára gyújt és némi pizmogás, motyogás után utnak ered. Utközben elejibe kerül az öreg Bálint gazda, egy kiszáradt képű őszbeesavarodott alak, az öreg erdőkerülő. Rézfokoson támasztgatja meg-meg rozgó térdeit. Tán 30 éve, hogy kerülgeti az erdőt. Tüszőjében porlepte hatlövetű revolvert rejteget, ami három golyóra meg is van töltve. De nem igen használja. Ugyan minek, kire?! Sólyom András messziről megismerte Bálint gazdát, az egyetlen embert, akivel mégis immel-ámmal, de el beszélget. A két öreg köszöntötte egymást, Bálint aztán felkérdezett a szekerre, mert neki mindegy akár lefelé, akár fölfelé megyen. Most ugyan a hivatala után indult kerülni egyet, de mert megneszelte, hogy zivatar lesz, hát inkább haza kívánkozott, az ide sötétlő erdő alján levő esőszházhoz. Az égen csakugyan elbújtak

a csillagok a lomha fekete felhő mögé, a fűben bujkáló Szent-János bogárkák felcsillanó ezüstös fénye meg ki-kialudt a hatalmas villámok vakító villanása alatt. Egy néhány mormoló dörgés után aztán megeredtek a kövér esőcseppek, mire a két öreg valami ponyva feléből sátrat vont az ülőke fölé és összebujva egymás mellett lassan beszédbe elegyedett. Beszélgettek mindennapos dolgokról, vetésről, drágaságról, az élet nehézségeiről, elmúlt ifjúságukról, katonasorról meg tudj isten micsodáról, már amiről két ilyen öreg embernek gondolatja támad. Az öreg erdőkerülő kunyhóját tudatlan, akaratlan rég elhagyták bár; az eső is derekasan zuhogott, de azért ők csak kotyogtak tovább, jól esett nyilván a visszaemlékezés . . . Bálint gazda az asszonyokat kezdte szapulni, emlegetve különösen a fiatalját; inhol mindjárt az ő menyét, aki oly könnyelmű csalafintasággal ott hagyta az urát és beállt Pestre kisasszonynak. Neki is van egy ilyen emléke. Szomorú emlék még abból az időből, amikor ő tette a szépet, öreg nagy András szépséges Julis

kívül hagynunk, hogy nagyon is elmaradtunk az okszerű mezőgazdasági termelés terén. Rendszereink, gazdasági műveltségünk sőt még inkább gazdasági eszközeink avultak, s a modern kor követelményeinek semmiképpen sem felelhetnek meg. Már most mindazok, akik alaposan, s a tudni, tanulni vágyás figyelmével nézegettek meg a kiállítást, bizonyára számos olyan utmutatást nyertek és tapasztaltak, melyeket sikerrel és nagy haszonnal értékesíthetnek saját gazdaságuk intézésében.

Ez a legnagyobb és leginkább figyelembe veendő előny, mely ilyen kiállításokból származik s a mely minket egy rendkívül fontos indítvány, illetve figyelmeztetés megtételére készítet. Elsősorban is népünknek van szüksége arra, hogy ily kiállítások keretében a modern mezőgazdasági rendszerekkel és eszközökkel megismerkedjék. Egyes nagyobb szabású és országos kiállítás szükségessége tehát ha szükséges és jogosult is, viszont elengedhetlen kötelessége gazdáinknak és a vármegyei egyesület vezetőségének, hogy nálunk szintén rendezzenek mezőgazdasági kiállítást. Ismer-tessük meg így közvetlen közelből földesgazdáinkkal a néppel, azon módokat és eszközöket, melyek segítségével elmaradottságából kiemelkedhet.

Már ebből a szempontból is melegen üdvözljük a szegedi országos kiállítást és Darányi minisztert, mert megmutatták azt az utat, melyen haladnunk kell, ha azt akarjuk, hogy számbavehető sikereket érhesünk el.

Hirek

— Erzsébet királyné emlékére.

Vasárnap, szeptember 10-én mult 1 éve, szeretett királynénk gyászos halálának. E gyászos évforduló napját kegyeletes emlékekkel örököztették meg magyar főuri höl-

lányának. Mindketten az uraságnál voltak szolgálatban. Szép meleg júniusi napon volt. Rózsa kinyílása, bimbó hervadása nem volt hasonlítható a Julis szép orezájához. Jó is volt, szerette is Bálint gazdát fiatal korában, mert hát nem igen akadt a faluban egyhamar olyan deli legény, mint amilyen ő volt. Egykor aztán, ahogy egymáséi lettek, oszt megszületett a Gergely gyerek, hogy, hogy nem, eltűnt a Julis szem elől, se hire se hamva nem maradt. Csak hosszú időre rebesgették a faluban, hogy Pestre ment. — Halálos sebet ütött ez akkor a szívemen — folytatta Bálint, de azt vettem észre, hogy bele nyugodtam a soromba. De ennek a megnyugvásnak, nagy volt ám az ára. Csakis annak a vére enyhített a fájó szívemen, aki az asszonyt elesábitotta, aztán meg rossz hírt költötte. Egyszer kukoriczatöréskor a fejembe szállt a vér és azt, akire gyana-kodtam, agyonütöttem. Isten nyugtassa meg szegényt, nem volt ő a bűnös, ahogy

gyek azáltal, hogy országos gyűjtést rendeztek egy, Budapesten emelendő „Örök-imádás” templomára, boldogult Erzsébet királyné tiszteletére. Somogy megyében a gyűjtés élén Pallavicini örgrófné állott. Babócsán Pallavicini örgrófné — gróf Somchich Adolfnét bizta meg a gyűjtés vezetésével, kinek Skribanek Kálmánné, és Kis Lajosné urnók segédkeztek s mise után 22 frton fölül gyűjtöttek össze a templom alapja javára.

— **Lámpa mizeriák.** Daczára gyakori felszólalásunknak, Bareson még mindig uralkodik az az állapot, mely valóban Afrika belsejébe való. Ugyanis zord sötét éjelente a vasúti állomástól a hosszú, Baresra vezető utat még gyakran koromsötétben kell megtenni a veszélyes mély árkok mellett a keskeny gyaloguton. S nem az a baj, hogy lámpáink nincsenek, hanem hogy azokat nem gyújtogatják fel rendszeren, s főleg mikor arra legnagyobb szükség volna. Ugyanis, még mindig fenn áll az a rosszul alkalmazott szabály, hogy ha holdvilág van, nem lesznek meggyújtva a lámpák. Most már aztán az az ujhöld bármely vékony is, s bár mily felhő is takarja, a lámpáknak égni nem szabad, mert hát van holdvilág. Valóban szégyelhetjük a vidékiek előtt, s türhetlen ez ránk nézve is: koromsötétben tapogatózva s nyaktöréstől félve botorkálni egy hosszú uton át. Kívánatos volna, ha megszűnnének már az ilyen állapotok.

— **Jom kipur.** A zsidó számítás szerint szerdán volt az 5660-ik esztendő Tieshri hónapjának 10-ik napja. E napra esik a jom hakipurim, az izraeliták engesztelő ünnepe, az a nap, a melyben bűnbánólag járulnak Isten elé, hogy bűnbocsánatért imádkozzanak. A szerdai esti órákban nagy számmal mentek a hívők az imaházba, és késő estig tartott az imádság. Csütörtökön pedig reggeltől egész napnyugtáig imádkozva és böjtölve várták az első csillagot. Ezzel aztán ez évben vége szakadt a legnagyobb zsidó ünnepnek.

— Halálozás.

Hirtelen hunyt el e hó 12-én délután Szenicza Ferencz ismert baresi építőmester édes anyja 67 éves korában. A megboldogult, daczára agg korának, szakadatlan munka kö t töltötte

az urak az irásból kiolvasták, — én meg leszenvedtem a 15 esztendei fogságot, amit az ölésért rám mértek. A szegény kis Gergelyemet fölnevelte az árvaszék, én ki szabadultam, oszt így éldegélek. De a hosszú fogság esunyául megbélyegzett. Eszelősnek tartottak. A falu fiatalja csak esufot üzött belőlem, más meg nem törődött velem senki. Még a fiam is kerül, kivált amióta az ő asszonya tette csuffá, szakasztott olyan cselekedettel, mint hajdan engem tett szerencsétlenné az a személy . . . De tudom, hogy az asszonynép a maga feje után nem tenne rosszat, ha valaki el nem esavarná a fejét amiét meg-lakol mindegyik ezudar, akárhol legyen is, mert az Isten semmit sem hágy bűntetlenül.

Sólyom András huzódzott ott a telpelődő öreg kerülő mellett; birizgálta a dohányos zacskóját, szólni is akart, nem is. Bántotta a lelkiismerete, de azért csak hallgatott, mert hallott ő már sok efféle,

életét, halála is a közben érte. A szomszédban lévén dolga másik fia házánál ott értebaja, hihetőleg ere szakadt meg, mert szájából erős vérzéssel rohant haza, hol az udvarban összerogyott és meghalt. Halála alkalmával mindkét fia vidéken volt távol. Temetése csütörtökön délután ment végbe, nagy részvét mellett.

— **Letört bimbó.** Mély megindulással, s őszinte részvételt vettük a szomorú lesújtó hírt, hogy a kis Bandika, a barestelepi Schön gyógyyszerészék 3 éves kedves kis fia a még mindig uralkodó sarlahi betegségben t. hó 15-én a reggeli órákban hosszabb szenvedés után elhunyt. A kis halotról a következő gyászjelentést adta ki a mélyen megtört család: Schön Richárd és neje szül. Geiringger Rezsín mint szülők Schön Ferike mint testvér, fájdalommal lesújtott szívvel jelentik, forrón szeretett gyermeküknek illetve testvérukének Bandikának viruló életének 3-ik évében e hó 15-én hosszú szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága kis halott földi maradványai e hó 17-én, reggel 9 órakor fognak az izr. sírkertből örök nyugalomra tétetni. Az Ég vissza vette angyalát! Áldás legyen porrai felett!

— **Időjárás.** A pár napig tartó forró szeptemberi napot ugyancsak hirtelenében hűvös, esős idő váltotta fel ország-szerte. A levegő úgy lehült, hogy az ember azt hinné, hogy legalább is október vége felé jár már. Node azonban reméljük, hogy hosszú s szép őszünk is lehet.

— **A hideg áldozata.** Folyó hó 13-án reggel 10 órakor, Szuloktól nem messze, a kutfői rezula végében halva találták Trixler Sebestyénét. Szegény félkegyelmű teremtés, egy kis tisztáson pihenés közben elaludt, s többé nem ébredt fel. A helyszíni szemle megtartása alkalmával az orvos konstataulta, hogy miután ruházata a lehető legsilányabb volt, a hidegtől egdermedt, s ennek következtében állt be a halál.

— **Híd javítás.** A baresi és barestelepi állomások közötti rinya hidja, melyen a helyi érdekű vasút közlekedik, megrongálódván, javítás alá vették s így történt az a kis szokatlan dolog is, hogy az utasok a javítás ideje alatt csak átszállással közlekedhettek a közeli nagy állomásra.

hát mért ütődne meg éppen ezen a historián. De azért mégis félt az öregtől, mert hát bizony a Julis egykori elesábitása az ő lelkét nyomta. . . .

Mindketten hallgattak, csak a sűrűn hulló eső zizegése hallatszott, meg az a pocskolós, ami a lovak patája nyomán kelt, ahogy azok mélyen dagasztották az izzapos agyagos habaresot. Néha mormogott egyet az ég is, majd aiább hagyott az eső. Egyszerre retteneteset villámlott; az utszélen alig ötven lépésnyire lecsapott a mennykő egy évtizedes akácfába és ketté hasította annak a hatalmas törzsét, amelyen a szilánkok pörkölődni kezdtek, de a nagy eső eloltotta a kapaszkodó lángnyelveket. Nagyon hőköltek a lovak, a két öreg meg, ahogy a koci a sikos uton féloldalt billelt, egymásra bukott. Eközben a Bálint gazda tüsszöjébe dugott revolver elsült és annak rozsdás golyója belefuródott a Sólyom András testébe. Nagyot ordított az András, mig az öreg

— **Hírek a dohánybeváltó-hivatal körül.** A baresi m. kir. dohánybeváltó-hivatal telepén újlag építendő 2 emeletes dohányraktár építése a nagym. k. pénzügyminiszterium részéről, Morandini Roman és Tamás, nagy-kunizsai építési vállalkozóknak, 12. 8 0/0 ár leengedés mellett, 21.800 forintnyi kiviteli összeggel engedtetett át. Az építés műszaki vezetőjeként Vágó Dániel, kaposvári kir. mérnök működik. A raktár f. évi november végeig teljesen elkészülendő lesz.

Mikében és Szulokon külön e célra kirendelt bizottságok veszik fel a dohánytermést ez évben, a bizottságok vezetői Mikében Szilágyi Gusztáv, és Szulokban Kovách Lajos, mindketten budapesti dohány-jövedéki tisztek. Ezen kirendeltségek azért vannak, hogy pontosan számba vegyék a várható dohánytermést, mely a jövedékre nézve igen értékes.

— **Halálozás.** Őszinte részvételt vettük a következő gyászjelentést:

A legmélyebb fájdalommal telt szívvel tudatom, hogy drága nőm, az én egyetlen boldogságom Hegedüs Nándorné, azelett dr. Gyuracska Jánosné szül. Molnár Erzsébet 34-éves korában szeptember 16-án reggel az egekbe költözött. Temetése szeptember 18-án hétfőn délelőtt 11-órakor lesz főuteza-55 sz. Hoffmann-féle házból. Fájdalmamat vigasztal enyhíteni nem lehet. Az Isten fogadja őt angyalai közé. Áldás és béke poraira! Gyászolják: özv. Molnár Imréné édes anyja, Gyuracska Matildka, Ilonka és Hegedüs Erzsike gyermekei és boldogtalan férje Hegedüs Nándor.

— **A csurgói főgimnázium ünnepe.** Csurgói város ev. ref. főgimnáziuma, a melyet gróf Festetich György alapított, most ünnepelte alapításának századik évfordulóját. Az iskola nagynevű tanárai között volt Csokonai-Vitéz Mihály is. A jubiláris ünnepségen felavatták a főgimnázium új díszes épületét is. A vendégek száza érkeztek a derék magyar városba, a legtöbben Kaposvárról. Odaérkezett Antal Gábor püspök, Tisza Kálmán főgondnok, Tallián Gyula főispán, mint a kultuszminiszter helyettese, Maár Gyula alispán, Szabó Kálmán egyházmegyei gondnok, Varakonyi esperes és még számosan. Kacs Kovács városi főbíró fogadta az érkezőket rövid üdvözléssel, a

esős hirtelen a gyepelő után kapott, hogy megállítsa a lovakat. András hörögve terült el a kocsiján, vére esorogva keveredett össze a piszkos esővízzel. Szörnyen megrémült Bálint gazda, nem tudta mihez fogjon Andrással egyedül, aki haláltusájában bevallotta a kerülőnek, hogy Isten ítélete ez, a te Julisodat elesábitottam. . . az isten bocsásson meg bűnös lelkemnek . . . és ezzel meghalt. Bálint gazda egy kis ideig tétlenül állt azután hirtelen elhatározással megfordította a lovakat a szekérrel, közibük csapott hisz azok úgy ismerik a járást hazafelé, aztán ő is megfordult és más irányban a kunyhója felé igyekezett.

A lovak már jó ideje ott állottak a Solyómék portája előtt. Mikor aztán hiába várta Julis asszony az ura bejövetelét, kiment és ott találta az urát a kocsitetejében halva.

melyre Tisza Kálmán válaszolt. Az ünnepi vendégek diadalkapuk alatt felékesített utcákon át vonultak be a városba, a nép lelkes éljenzésétől fogadtatva. Később az intézet tanári kara Tisza Kálmánnal és a püspöknél tisztegett. Reggel megérkezett az ünnepre Darányi Ignác földmivélségi miniszter is. Az nap volt Csurgón, Tisza Kálmán főgondnok, Antal Gábor püspök és Darányi Ignác miniszter jelenlétében a főgimnázium ünnepélye. Vida igazgató és Bakssy beszédek tartottak, mire Horváth ódját szavalták el. Az ünnepély után bankett volt, melyen a számos felkészült mondtak. A rákövetkező nap kezdődött a kerületi közgyűlés.

— **Neuschlossgyár.** Mint örömmel értesülünk a Neuschlossgyár felállítását hátráltató kisebb nehézségek is elsimultak. Ugyanis a gyár felőli kocsiközlekedés útjára nézve egy a pécs-baresi vonattal, mint a volt francziagyárral a megállapodások létrejöttek. Elismerés illeti e tekintetben városunk egy ismert közpályán mozgó férfit, a ki közbenjárásával ez akadályokat elsimitotta. A nevezett cég az egyelőre kisebb kaliberben felállítandó gyárát fokozatosan nagyítani sőt tanin gyárral kapcsolatosan kibővíteni szándékozik. Ez pedig községünkre nézve ropant haszonnal fog járni, mert a volt francziagyár megszűnését nagyon is megsínylettük. A községi előjáróság is helyesen tenné, ha a gyár és általában minden vállalat létesítése érdekében mindent elkövetne, a mi hatásköréből folyólag az ily kiváló közérdekű létesítését előmozdithatná és pedig saját kezdeményezésből is minden felszólítás nélkül, hiszen ezek valóságos életérdekek!

— **A szegedi főnyeremény nyertese.** A szegedi mezőgazdasági kiállítás sorsjátékának főnyereménye, teljesen felszerelt mintatánya, vagy egy 50.000 korona értékű gazdasági szeszgyár-berendezés, olyan sorsjegyre esett, a melyet Debreczenben adtak el. Mint levelezőnk írja, Varga Károly volt butorkereskedő, városi virilista és a debreczeni takarékos és hitelintézet igazgatójának tagja, ez a szerencsés nyertő. A P jegyü 30310. számú sorsjegyet ernél a pénztárostól vásárolta. Nehezen tudta rábeszélni a bank

Magasan tündökölt a nap az azurkék égboltozaton. Arany sugarai szétszórták a rónaságon és ott játszadoztak, ineselkedtek a fűszálak, mezei virágok tetején himbálódó harmateseppekkel, de megtöredtek azok a közeledő esendőr őrzőjüket villogó szuronyain is.

Bálint gazda ott kóborolt szokott útján és várta a esendőrök odaérkezését. Akkor meg tisztelettel megemelte a pörge kalapját. A esendőr káplár félvállról odaszól az öreghez: — No öreg, nem látott-e valamerre gyanus alakokat? Meglőtték a szomszéd falubeli Solyom Andrást.

Az öreg egy pillanatig elgondolkozott, aztán határozott hangon szólt:

— Nem láttam én instálom, egy terepelt lelkem se. . .

— 'szen nem azért esőszködik, hogy még lásson is valakit, szóltak röhögve a esendőrök és odébb álltak keresni, a Solyom András gyilkosát. . .

Polgár Géza.

pénztárosa, hogy legalább ezt az egy sorsjegyet megvegye. Még a húzás után is keveset törődött vele az öreg ur. Ma napibiztos volt s mikor felment az intézet-hez, kérte a pénztárost: nézze meg, vajjon nem nyert-e? — Bátyám — kiáltott a pénztáros — ennek a jegynek a szerencsés tulajdonosát keressük mi. Ezé a főnyeremény. Az öreg urnak egy arczizma se rándult meg az örvendetes hirre. Csak annyit szólt: — Majd beváltjuk s nyugodtan folytatta tovább dolgát.

— **Fejedelmi vendégek Tátrafüreden.** Dacára a kellemetlen időnek, a mely már körülbelül egy hét óta tart, József főherceg nejével még mindig Ó-Tátrafüreden saját villájukban nyaral. — Ugyancsak 10 nap óta Ó-Tátrafüreden tartózkodik Clementina kóburg szász hercegné is, akihez ma érkeztek néhány eseléd kíséretében Boris, Czirill, Eustachia és Laura unokái. Ferdinánd bolgár fejedelem pedig holnap, pénteken érkezik külön vonaton Nauheimből Tátrafüredre. Tekintettel a fejedelmi vendégek a Tátrában való tartózkodására s ezzel kapcsolatban az idegen forgalomra, a kassa-oderbergi vasúttársaság a esorbai tóhoz közlekedő fogszerkeztés menetét október 1-ig meghosszabbította.

— **A megálmodott valóság.** St-Louisban történt a következő eset: Thornton Mary asszony azzal volt vádolva, hogy férjét meggyilkolta s már egy hónapnál tovább ült vizsgálati fogságban. A minap azután a vizsgálóbíró elé kívánczolt, mert azt álmodta, hogy egy Ray George nevű ember gyilkolta meg a férjét és sok részletet mondott el az esetről, a melyet állítólag álmában látott. Rayt akkor még senki se gyanúsította; de a bírónak oly nagy hatást tett az asszony komoly vallomása, hogy ebben az irányban kutatott tovább. Végre ráakadtak Rayra és a bírónak kihallgatta. A gyilkos kezdetben tagadott, de a bírónak egész részletben elmondta az esetet, a mint az asszonytól hallotta. Ray eleintéu egy szót sem tudott szólni a bámulattól, de azután mindent megvallott. Az asszonyt egyelőre szabadon bocsátották. Most csak azt vizsgálják, hogy igaz-e, hogy az asszony álmában látta az esetet, vagy pedig talán büntársá Raynak. R. V.

— **Ajándék Magyarországnak.** A bécsi Observer a királyné halálának évfordulója alkalmából érdekes és kegyelmes ajándékot ad Magyarországnak. A nevezett hírlap vállalat a világ minden részéből összegyűjtötte azokat a nekrológokat, melyeket nagy királynénak halála alkalmából a lapok irtak. A nagy gyűjteményt, a mely husz tömbbe kötve tízezer darabot tartalmaz, a jövő héten adják át a miniszterelnöknek. Most Bécsben az Observer szerkesztőségében van kiállítva a becses ajándék, a melynek nincs párja a világon!

Irodalom.

— **A műipar.** A műipar és iparművészet jelszavai mind szélesebb körben hódítanak. A mi természetes is. A nagy

művészetek nagy mestereinek alkotásait kevesen élvezhetik. Messze, idegen földön, szétszórtan, gyűjteményekben vagy magányosok szalonjaiban állanak, hol hosszú és költséges út árán, s így ritkán és keveseknek megközelíthetők. S az élt sivárságában folyton és egyre jobban szomjazuk a szépet, a művészt, a mi lelkünket ne elfoglalja, hanem betöltse, ne munkára indítsa, hanem pihentesse, ne lenyűgözzön, hanem fölemelje. Nem nagy dolgokban, drágaságokban kívánunk gyönyörködni, a mihez nem igen juthatnánk el, mindennapi dolgok életünkkel nem is férne össze egy külön nagy művészeti világ külön élete, élvezése, mert elvonna a gyakorlati élet mindennapi tennivalótól. A mindennapi élet aprólékos eszközeit kívánjuk esinosakká tenni, összeolvastva az ipar tevékenységét a művészet igényeivel. Szobánk, butoraink, evésszükségeink legyenek esinosak, szép formájúak. Sok embernek van ily szép eszközre szüksége, nem készítheti többé kézzel a művész, de ha sokfelé megoszlik a termék, a nagy választék nagy változatoságot is teremt. A villany és gőz modern ereje kinálja óriási hatalmát, hogy a művész mintáját megegerszerezze. Csak az eszköz s a termék nagy száma új, az eszme régi, mint helyes törekvéseink legnagyobb része. A műipari cikkek legelső szerencsés kezű alkotói Hellas földjén éltek, de más szociális viszonyok között másképen dolgoztak, csak a gazdagok számára, puszta kézzel, csekély számú értékes tárgyat. De minden legkisebb eszközük is a művészi szem és gondos kéz nyomát viseli magán. Hogy a művészet mennyire érvényesülhet az ipar alkotásain, fényesen bizonyítja az a Lonorebusban őrzött remek korinthusi váza, melynek hüszines mását a Nagy Képes Világtörténet 37. füzeté hozza. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 frt.; füzetként is kapható 30 kr-ával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

— **A szeszereskedelem Magyarországon.** Egész sora az új törvényeknek és rendeleteknek lép életbe részint már az idén szeptemberben, részint már pedig a jövő év elején, melyek teljesen föl fogják forgatni azokat az alapokat, melyeken e szesz és szesz italokkal való kereskedelem Magyarországon eddig nyugodott. Ezzel teljesen megszűnik sok régebbi ide vonatkozó intézkedés, mások másulnak, ismét mások átjönnek az új érába is. Már eddig is rendkívül bajos volt az érdekelteknek, főleg a kereskedőknek eligazodni a sokféle törvény és rendelet közt, ezentul még nehezebb lesz. Ezért elhatározta a „Magyar Kereskedők Lapja“ szerkesztősége, hogy egybegyűjtve és alaposan s érthetően megmagyarázva kiadja mindazokat a törvényeket és rendeleteket, régieket és újakat, melyek 1900. január 1-je után érvényesek lesznek a magyar szeszereskedelemre „A szeszereskedelem Magyarországon“ címmel. A könyv nélkülözhetlen lesz minden kereskedőnek, a ki szabadulni akar a pénzügyi közegek

zaklatásától, a minduntalan bekövetkező bírságolástól s büntetéstől. Ajánljuk tehát az érdekelteknek, hogy már most fizessenek elő a munkára a „Magyar Kereskedők Lapja“ kiadóhivatalában (Budapest, VII., Almássy-tér 2), mert a könyvből csak annyi példányt nyomtatnak, a mennyire előfizetések vagy előjegyzések történtek. Az előfizetési ár 2 frt., bolti ára 2 frt. 50 kr. lesz.

— **A Magyarország Vármegyei és Városai** című országos monográfia szerkesztősége fényes illusztrációkkal gazdagon ellátva, most adta közre Nyitra vármegye monografiáját. Megjelentek ezen kívül Vasvármegyei, Abauj-Torna vármegyei és Fiume és a magyar tengerpart monografiái. Egyes kötetek nyolcz frt-ért rendelhetők meg a Magyarország Vármegyei kiadóhivatalánál Budapesten VII, Almássy-tér, 2., de ha a teljes munka (20 kötet) rendeltetik meg, akkor a kötetek 6 forintjával küldetnek meg. Azon előfizetők, a kik az eddig megjelent köteteket még nem kapták meg, sziveskedjenek erről a kiadóhivatalt értesíteni.

— **A felügyelő-bizottsági tagok jogai, köteleességei és felelőssége** nagyon aktuális kérdés ma, a mikor a pénzintézetek reformjára törekvő mozgalom mind nagyobb mérvet kezd ölteni. A kérdés napirendre kerülése aktuálissá teszi ismét Kormos Alfréd, a „Magyar Pénzügy“ és „Magyar Kereskedők Lapja“ szerkesztőjének „A felügyelő bizottsági tagok jogai, köteleességei és felelőssége“ című könyvét, melyről megjelenésekor az összes napilapok és szakközlönyök a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. Ajánljuk a könyvet mindazok figyelmébe, a kiket az ügy érdekl. Megrendelhető 1 frt 60 kr-ért a „Magyar Pénzügy“ kiadóhivatalában. (Budapest, VII., Almási-tér 2.)

Közgazdaság.

— **Budapesti gabonatözsde.** (Reich Jenő és társa heti jelentése.) Az időjárás úgy nálunk, mint a külföldön nagyobbára kedvező és a terméseredmény is kielégítő. A piacok üzletemében alig van említésre méltó változás, a spekuláció tartózkodó. Buza árak alig változtak. Rozs 6.40 — 6.50 frt. Árpa 10 — 15 krral emelkedett. A kínálat mérsékelt, a forgalom nem nagy. Zab bőven van kínálva, míg a kereslet aránytalanul gyenge. Merkantil áru 5.10 — 5.30, jobb 5.50 frt-ig értékesíthető. Tengeri szilárduló irányt követ, az árak fokozatosan emelkedtek.

— **A borhamisítás ellen.** A borhamisítás ügye még mindig igen élénken foglalkoztatja az érdekelteket. A nyári szünet folyamán a képviselőházhoz hét oly fölterjesztés érkezett, nevezetesen: Gömör-, Hont-, Nyitra- és Szilágymegyeiktől és Baja, Selmezbánya és Szatmár városoktól amelyek a borhamisítás megállítására szigorú intézkedéseket kérnek. Egyik-másik fölirat gyakorlati javaslatokat is előad, így például Szilágymegye többrendbeli intézkedést proponál s többek között szükségesnek tartja a törkölybornak a forgalomból való teljes kitiltását. Törkölybort csakis termelőnek s abban a községben, ahol szőlője van, legyen szabad előállítani, de ezt is, csak bizonyos feltételek megtartásával. A törkölybort a termelő nem hozhatja forgalomba, csakis saját házanépe és munkásai számára használhatja föl. Szükséges továbbá, hogy a forgalomból való kitiltás Ausztriával egyöntetűleg szabályoztassék. De ha ezt nem is lehetne keresztülvinni akkor is a tilalomnak egyoldaluan való kimondása szükséges, mert így is kevesebb visszaélés fog történni.

Üzlet megnagyobbítás.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni úgy a helybeli, valamint a vidéki nagyérdemű vásárló közönséget, miszerint alulírott Barcon, a **Baumann**-féle házban levő üzletemet a mindig nagyobbodó ismeretségeim kívánalmainak megfelelőleg

m e g n a g y o b b i t o t t a m

s abba az **őszi és téli-idény** alkalmával **uri- és női-divat-cikkekben, női confectiókban, szövöttárúk és belső-trikókban** a legnagyobb választékot szereztem be. Hogy a n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kiérdemeljem, főelvem mindenkor, mint eddig is, a szolid, jutányos ár leend.

Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

maradtam kiváló tisztelettel

Blum Dezső

kereskedő.